

Inserati se sprejemajo in veljajo tristoletna vrsta:

3 št., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopis

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravnišče (administracija) in ekspedicija na Dunajski cesti št. 15 v Medijatovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Medijatovi hiši števil 15.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto

Turčija se več ne more rešiti.

To prepričanje se vedno bolj širi v diplomatičnih krogih; celo oni, ki so nedavno zagovarjali obstanek Turčije, dobivajo prepričanje, da Turške rešiti ne bo mogoče. Nastane le še vprašanje, kako da Turčija pogine. Tu ste dve poti. Prva, da Evropa skrbi, da se kristjanski balkanski narodi dovolj vkrepijo in ob ugodnem času se sami znebe turškega jarma. To misel zastopa tudi Gladstone, predsednik angleškega ministerstva; druga pot je pa, da pri prvi novi zmešnjavi evropske oblasti vzamejo v roke rolo eksekutorja bankrotirane Turčije.

Na prvi način bi se Turčiji morda življenje podaljšalo še za nekaj desetletij, po poslednji ji bo pa kmalo odzvonilo. Po katerem potu je sojeno turškemu carstvu zginiti, nočem soditi, to je odvisno od raznih političnih slučajev in postopanja evropskih diplomatov.

Prva rešitev bi bila naravnejša, in pri njej bi se prelilo manj krvi, ker tu bi na mesto Turčije v Evropi nastopile male države, ali pa državna zveza malih držav; druga rešitev orientalnega vprašanja bi bila krvavejša, in nastal bi prepir med evropskimi državami za nasledstvo Turčije, v kterega bi se Avstrija, kot bližnja sosedinja tudi zamotala.

Mi smo že povdarjali, da ima še poklic Avstrija, predreti do egejskega morja, da je to neizogibno potreba, iz obrtnijskih in trgovinskih, kakor političnih interesov naše države. Ali kakor stvari zdaj stoje, bo to gotovo težavno in se bomo morda morali s kako drugo rešitvijo zadovoljiti, če stopi kmalo orientala-

vprašanje na dnevni red, kar se bo, kakor novejši dogodki kažejo, brž ko ne zgodilo. Angleško liberalno ministerstvo Avstriji ni prijazno, in tudi Rusija ne bo voljna balkanskih Slovanov prepustiti Avstriji, tem manj, ker je ravno Avstrija mnogo kriva, da se je v Berlinu sanštetfanski mirovni dogovor tako raztrgal. Zraven pa niti Anglija, niti Rusija ne zaupate Avstriji, da bi pustila narodno enakopravnost balkanskim narodom in imate razloge dvomiti. Avstrijski Slovani, dasiravno smo v večini v habsburški državi, nimamo onih pravic, ko Madjari in Nemci.

Če je Avstrija hotela res nositi kulturo na izhod, bi bila morala iskati prijaznosti balkanskih narodov, pa tega v najmanjši meri ni storila. Bosno in Hercegovino je naša armada posedla že pred poldrugim letom, a še zdaj ni tam rešeno agrarno vprašanje, ki je dalo povod bosenski ustaji. Sploh nič ni Avstrija storila, s čemer bi se mogla prikupiti Bošnjakom in Hercegovincem. Germanizirati in madjarizirati se je pa že poskušalo. Zraven se je pa še Bosna postavila v težavno položeno, da prebivalci ne vedo, so li avstrijski ali sultanovi podložni. Sploh se je za novo pridobljene dežele premalo storilo, s tem, da smo židom omogočili barantati in odirati po Bosni, še prebivalstva nismo osrečili. Na tak način balkanskega prebivalstva ne bomo za-se pridobili. S silo predreti do Soluna pa bo težko šlo. Upirali se bodo orientalni narodi, Rusija iz narodnih, Anglija pa iz trgovinskih obzirov. Lord Derby, bivši angleški minister Beakonsfieldovega kabineta, ki je pa pri zadnjih volitvah pristopil k liberalcem, je rekel, da dokler

Avstrija ne začne prodirati iz Bosne nadalje, Anglija ne bo se ji protivila, daljno prodiranje bo pa težko mirno gledala. Tako je gotovo, da bodo Angleži vsakemu gibanju Avstrije proti jugu iz Hercegovine se upirali, če ne z orožjem, pa z drugimi sredstvi. — Takrat bo Gladstone tudi v dejanji tirjal izvršitev svojega programa. „Orient gre orientalcem.“ Ker bo Rusija stala na njegovi strani, bi tako prodiranje za nas bilo nevarno. Tudi za Bosno in Hercegovino še ni poslednja beseda govorena, mogoče, da bi jo pri delitvi Turčije vevlasti utegnile komu drugemu priznati, če prebivalci z Avstrijo ne bi bili zadovoljni. Sedaj v devetnajstem veku se že oziroma narodne pravice in narodove želje v politiki, in z ljudstvom več ne baranta ko z neumno živino.

Blagost našega cesarstva pa zahteva, da vtrdimo svoj vpliv na izhodu. Naše narodno gospodarsko stanje je hudo ruinirano, in se bo težko dalo drugače zboljšati, kakor da odpremo na izhodu nov trg našim obrtnijskim izdelkom, državne finance so tako slabe, da se bodo dale še le spraviti v ravnotežje, ko dobe nove pritoke iz orientala. Treba se je truditi, da rešimo, kar še ni izgubljenega. Res je naša prejšnja vnauja in notranja politika veliko zakrivila. Zato pa je potrebnost, da pridobimo zaupanje vzhodnih narodov. To je pa le mogoče, če doma vpeljemo enakopravnost in red. Nemški in madjarski hegemoniji je treba konec storiti. V tem oziru se že na boljše obrača, v Cislajtani se že bližajo Slovanom boljši časi. Ko pa enkrat pade nemško ustavoverstvo, bode tudi madjarska oholost precéj potlačena. Potem pa moramo začeti boljše gospodariti v Bosni

Petelinov Janez.

Povestica iz ne še preteklih časov.

(Dalje.)

Kakor življenje, tako smrt.

Temna noč je, tako temna, da temó kar grizeš. Še cesta proti Brežki vasi, čeravno z belim peskom posuta, se komaj vidi pod nogami. Nebo je oblačno in pust jesenski veter sili med vrhove, da sinje smreke stokajo. Brežka vas je v tihem spanju, le kak pes se tu in tam še oglasi. Celó v Jurjevi krčmi je luč že ugasnila, ker njegovi navadni gosti so šli vsak na svoj dom. Slišati je le vsake četrt ure z zvonika ure glas, kterega veter v daljavo nese.

Prijetna taka noč ni, najmanj pa za popotnika, kakoršnega vidimo — ali marveč ne vidimo korakati proti Brežki vasi. S sukno njegovo si igra veter, ki tudi skoz hlače goste luknje lahko opihuje ogorelo kožo popotnika, saj mu tega razcapani ostanki srajce ne branijo. Pokrivalo je pol kape pol klobuka, pa ne pokriva zadosti zanemarjenih las, da bi veter ne mogel početi z njimi kakor s travo. Za obuvalo njegovo bi morala biti cesta glad-

keja, kajti pri vsakem koraku zakolne nad ostrim kamenjem, kakor človek, ki ni vajen bos hoditi. Sploh je vsa njegova postava taka, da bi ga vsak, kdor bi ga videl, brez vsega premisleka obsodil za cigana. Dobro, da je tema!

Kam gre ta revna stvar in človeška pokveka? Čemu zavije proti Jurjevi krčmi? Saj je tema, kako ve pot tje? In če jo ve, saj Juri, če ga bo pri luči videl, ga ne bo pustil pod streho, tako globoko Juri še ni padel.

In vendar capinski popotnik potrka na vrata Jurjeve koč. Dolgo mu je trkati in kleti, predno znotraj zabrenči nevoljen glas:

„Kdo je?“

„Odprite, Juri!“ — veli popotnik.

„Zdaj ne vstanem, če ni kaj posebnega“ — je zopet brenčoč odgovor; — „jutri pridi, ko bo dan.“

„Jaz sem“ — šepeta popotnik — „jaz, saj me boš še poznal?“

„Jaz ne poznam nikogar, če ni luči, te pa ne prižgem, se bojim žandarjev“ — brenči Juri in slišati je, da zopet gre v svoj kot.

Kaj stori popotnik? Zakaj vkrene od ceste na uzarje v temni noči, ko je še celó na

cesti težko ostati na svojem potu? Ali ga je strah skoz vas, v kateri vse spi? Kako da mu je steza čez plotove, njive in vrte tako znana? In mar ve, da je hiša, za katero se vstavi, ravno Petelinova?

Da, ravno za Petelinovo hišo postoji ponočni popotnik. Tam je tudi plot, ob tega se nasloni in začne govoriti sam sebi. Kaj govori? Poslušajmo, saj nas ne vidi v temi.

„Tu še stoji tisto gnjezdo“ — prične s kletvijo — „v kterem sem se rodil ne zá-se, ne za druge, ne za nič! Starima in mladi ter njenemu tepcu je še gorko, jaz pa sem za zmiraj pahnjen z njega, pahnjen celó s svetá, če ne maram potikati se po ječah, kakor drugi zavrženci. Tega pa ne maram, če je par sežnjev širokosti mi odmerjenih za svet, tacega sveta ne maram, je že bolje pod zemljo, kjer naj se črvi tepó za pičlo moje meso, kar ga je še, ali pa v vodi, kjer naj povodne živali masté se ob mojih kostéh.“

„To je proketo življenje“ — prične po kratkem prenehlejši vnovič — „ljudskih odiruhov denar nima nobenega teka. Tako so šli dr. Zvitovičevi stotaki, kakor bi bili imeli noge ali peruti. Par veselih mesecev, pa sem

in Hercegovini. Pustiti moramo tu vsa prizadevanja širiti germanizem in madjarizem, začeti širiti omiko na podlagi narodnega jezika in spoštovati nepopačene slovanske običaje. Potem moramo skrbeti za izboljšanje materialnega stanja teh dežel. Potreba je, da se kmalo in temeljito reši agrarno vprašanje v Bosni in Hercegovini kristjanskemu prebivalstvu v korist.

Če bomo tako postopali doma, bomo tudi si pridobili zaupanje drugih vztočnih narodov. Naša diplomacija pa mora pri vseh orijentalnih zamotah skušati le izboljšati položnje kristjanskega prebivalstva. Nehati moramo podpirati barbarično Turčijo, in le delati za blagost orijentalnih kristjanov. Naš vpliv ne smemo rabiti, da bi šuntali kak orijentalni narod zoper družega, kakor se je že prakticiralo, ko so se hoteli Grki in Rumunci rabiti proti slovanskim Bolgarom in Srbom. Vsako tako šuntanje le nam škoduje, ker le izgubimo zaupanje pri orijentalnem prebivalstvu. Vedno moramo le skušati vsvariti slogo med raznimi vzhodnimi narodi, le potem bomo kaj dosegli.

Zraven pa ne smemo v orijent poseči z razdirljivo roko. Naš namen ne sme biti vničiti balkanskih knježevin Srbije, Črnogore, Rumunije in Bolgarije, ter grškega kraljestva. Skrbeti moramo, da te države dosežejo po umnem diplomatičnem potu ono turško ozemlje, ki jim gre po narodnostnih razmerah balkanskega ozemlja. Ko to vsaj deloma dosežemo, mora biti naša skrb, da te države pristopijo v zvezo z nami. Tako se ustanovi avstro-ogerska-balkanska državna zveza podobna Nemčiji. Se ve da se bodo morale spoštovati pravice dežel in narodov in jim pustiti obširna avtonomija, le skupne zadeve naj bi se skupno obravnavale. Če bomo tako se pomikali na izhod, se nam ne bo smelo upirati angleško ministerstvo, niti Rusija, ker bomo pustili, da se bodo orijentalni narodi sami odločili o svoji osodi, in mu ne bomo na Balkan nesli pritiskanja narodov in sužnosti, a pravo svobodo. Se ve da tudi tu ni izključena krvava borba. Druge države utegnejo nam vse eno zadrege delati iz lastne dobičkarije, a vendar, če so vzhodni narodi na naši strani, nevarnost ni tako velika. Vendar moramo biti na vse pripravljene. Naša vnanja politika se bo morala vedno na to ozirati, da se Turčija več ne more rešiti.

bil na suhem. Tujca so me potem povsod suvali in komaj sem se pritepel z Mažarskega nazaj. Čemu dolga pot? Mar bi bil tam ostal, saj so vode tudi tam globoke in kaka vrv se že tudi še dobi. Bi vsaj ne bil tako vtujen in izstradan, kakor sem. No, pa naj bo, prestando je in še bolje, da sem tu. Na tujem bi mi ne bila nobena mrtvaška luč svetila, tu si bom pa prižgal bakljo, da jo bodo pomnili še moji stričniki in stričnice, če jih kaj bo. Ako gre še kateri mojih zlahtnikov z mano vred sežgan pod zemljo, tem bolje. Saj je hinavskega učitelja, mojega svaka gnjezdo že tudi tako blizo, da se bo vnelo, če le kak vrag ne bo nagajal."

Po teh besedah zleze popotnik na dvorišče, tava ob kraji za šupo, držečo se hiše, potegne žveplenko z žepa in skuša vžgati slamo. Ali veter je hud, vsaka žveplenika mu sproti vgasne; zdaj ima le še tri, če izmed teh nobena ne prime, je pa hiša rešena, ker v žepu ni nobene več. Toda tu pomaga vrag; vse tri skup vžgane dajo plamen, ki se prime slame, in zakurjeno je. Hudodelnik zmeče še toliko listja in slame na ogenj, da

Politični pregled.

Avstrijske decele.

V Ljubljani 12. maja.

Državni zbor je zavrgel volitev treh poslancev iz velikega posestva gorenje Avstrije. Med 120 volilci je volilo namreč 40 takih, ki nima nobenih zemljišč, ampak samo v deželno knjigo zapisane hiše; da pa hiša ni veliko posestvo, to je vendar jasno dovolj. Ustava govori o „Grossgrundbesitz“, tedaj smejo voliti le taki, ki imajo veliko zemljiščno posestvo. Ustavoverci so si prizadevali, dokazati, da je hiša tudi „grunt“; pa naša stranka jim tega ni veljati pustila, ter ovrgla volitev s 4 glasovi večine. Interesantno je pri tem, da je bilo iz početka samo 17 takih hiš, pa liberalci so potem nalašč na „grajšinskih“ tleh hiše zidali, in so tako 43 „velikoposestnikov“ vkup spravili, ter prave grajšake pri volitvi premagali z 12 glasovi večine, ker so ti hišni posestniki skoro vsi za liberalce glasovali. Stvar se bo zdaj obrnila, in voljeni bodo trije konservativci.

Nemško-liberalni poslanci hočejo na vsak način še pred sklepom državnega zbora nekaj škandala prouzročiti, in Herbst je izdelal predlog, naj se v pretres vzame znana vladna naredba zastran ravnopravnosti jezikov na Češkem.

Ker v državnem zboru nič ne opravijo, hočejo **centralisti** po deželi šunder delati, zato sčujejo nemške občine, naj se na noge postavljajo za „nemštvo“, ki je v „taki silni nevarnosti.“ Tudi bodo sklicali več „partheitagov.“

Gradčani ne morejo priti do miru. Zdaj so zopet sklenili resolucijo v mestnem zboru, da morajo srednje šole po Slovenskem vse nemške ostati, da mora sploh nemščina državni jezik ostati, in da hočejo Gradčani „nemštvo“ z vso močjo braniti. Pri tolikem sovraštvu Gradčanov do slovenskih sodeželanov bodo ti slovenski Štajarci vendar morali na to misliti, kako bi se z lepa odtrgali od nemške Štajarske.

Vnanje države.

Od prejšnjega ministerskega predsednika angleškega, lorda **Disraeli-Beaconsfieldskega**, prišel je velik škandal na dan. Pred volitvami je namreč rekel, da Indija vkljub afganski vojski nema nobenega deficita, pa Gladstone je že tačas rekel, da to ni mogoče.

je plamen močan, veter ga prime in že požrešno oblizne streho!

Janez — zdaj ga spoznamo v rudečkastem svitu, čeravno težko, ker je res komaj še nekdanjemu podoben s sedanjim divje obraščenim obrazom — se zakrohota kakor pošast in skoči v plamen. Toda to je še le slamnata žrjavica, plamen ga le oblizne in mu osmudi divje kocine, da se otrese.

„Ne, v ognju ne maram poginiti, saj bom še dosti seznanil se z njim, če je res pekla kaj, kakor farji strašijo ljudi; rajši grem v vodo, da bom vsaj ves moker prišel tje, ha ha!“

To izgovorivši plane s šupe ravno še, predno je vsa v ognju. Zunaj vidi že žar, ki sveti vsem hišam, plamen, po vetru vjet, se zaganja na vse strani in vse pohištvo Petelinovo je že v ognju, tudi drugih hiš se že prijema plamen.

Noč je svitleja od dneva, ali kdo to zapazi? Vse je še v spanji, ubogi Petelinovi in sosedje!

Prvi, ki zapazi nenavadno svitlobo in čuti vročino, je Petelinov pes murec, tik hleva na

in da mora biti pomota. Vlada pa je pri svoji trditvi ostala in Angleži so vriskali. Zdaj se je pa zvedelo da ima Indija 50 milijonov deficita, in vse je razkačeno, da si je Disraeli upal parlament nalagati. Kaj tacega se na Angleškem še ni zgodilo, in pravijo, da bo Disraeli še zaprt zavoljo tega. Minister pa ne postane nikdar več. Brez dvombe je bil to volilni manevar, in hotel je prekanjeni jud s tem zmagati, da je Gladstone za lažnika postavil, sebe pa kot izvrstnega gospodarja. Ako bi bil zmagal, in gotovo mu je to dosti glasov dalo, potem bi bil tistih 50 milijonov že na kak način pokrtil, ker je pa vkljub tej zvijski propadel, prišla je vlada drugim možem v roke, in ti so zapako se ve da kmalo zapazili.

V **Albaniji** še vedno vrè; oboroženi Arnauti, (ali Arbanasi kakor jim Srbi ali Škipetari, kakor sami sebi pravijo) zbirajo se v velikih trumah, ter se pripravljajo na boj zoper vse sovražnike. Od turške vlade nečejo nič slišati, in zapodili so vse turške uradnike iz dežele, če se jim niso hoteli pridružiti. Kaj bo iz tega, se še ne vé; pravijo, da Lah i pridno v ogenj pihajo, in da pridejo Garibaldičevci Albancem na pomoč. Toliko je že razvidno, da berlinska pogodba ne bo imela stalne veljave, in da so ure Turčije štete.

Bismark je v nemškem državnem zboru jako otožno govoril o tem, kako se po Nemčiji širi partikularizem, kako je on že boja in prepira sit, in da bo odstopil; strašil je poslance tudi s tem, da pride za njim katoliško-konservativna vlada.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 11. maja. (Volitev velikih posestnikov gornjeavstrijskih.) Levičarji so zgubili včeraj tri tovariše. Zbornica je namreč zavrgla volitev treh poslancev velikega posestva gornje-avstrijskega. Reč bi bila imela že pred 4 meseci priti v obravnavo, pa levičarji so bili jo z raznimi izgovori zavlekli do včeraj. Vedeli so, da se po nasvetu legitimacijskega odseka reč za nje ne bo dobro rešila, zato se jim ni ravno mudilo. Za včerajšnji dan pa so bili sklicali vse svoje privržence skupaj, in reč je bila res nevarna, ker so Rusini glasovali z levičarji, ministri pa, in nekteri Poljaki s 3 velikimi posestniki moravskimi so se

verigi priklenjen. Uboga žival se zakadi s strašnim tulenjem in lajanjem za naglo bežečim Janezem, pa veriga jo vrže nazaj. Njemu se pridruži živina s tulenjem, ta zbudi hlapce, ki ven prileté in zaženo krik, da se tudi drugi zbudé. Kak je strah, kaka zmešnjava! Polnagi prilete ljudje s hiše, komaj še, tudi nekaj živine še gre s hleva. Murec tuli, cvili in laja, a kdo se zmeni zá-nj! Že mu s strehe lete ogorki na kosmato kožo, nihče ne vidi zvestega stražnika, ki je prvi ogenj naznanil, nihče se ga ne usmili. Pomagaj si sam! In res, zdaj se zažene, zažene se še in še in — veriga počí, murec se otrese otrinkov in se zakadi — kam? — kdo gleda za njim! —

Ni treba nam popisovati nadrobneje vseh strahot tega požara, ki je vpepelil vse Petelinovo pohištvo, učiteljevo hišo in še več drugih poslopij. Škoda je bila velika, čeravno so bili vsi zavarovani; pogorelo pa jim je mnogo živine, hišnega in družega orodja, obleke in poljskih pridelkov.

Žalostno je bilo drugi dan videti pgorišče. Ljudje so plakajoči in klaverni brskali med šodro po kakih ostankih. Vse pa je po-

glasovanja zdržali. Toda tudi desnica je vse žile napela in vse svoje ude zbrala, da bi v tem za gorajo Avstrijo tolikanj važnem vprašanji zmagala. To se je tudi zgodilo; s 163 glasovi proti 159 je bil predlog Graničev, naj se omenjene volitve potrdijo, zavržen. Poslanci Dehne, Gross in Handel, o katerih se je obravnavalo, so bili v zbornici navzoči in so sami za se glasovali. Vzrok, da se je volitev zavržla, je bil ta, da so v Lincu med velike posestnike všteli 34 hišnih posestnikov, katerih hiše so v deželni knjigi vpisane, ki pa vsi skupaj plačujejo komaj 90 krajcerjev zemljišnega davka. Večina teh posestnikov so liberalci, ki so odločili za izvoljene, ki so pa dobili samo 12 glasov večine. Ker take hiše v nobeni deželi ne veljajo za velika posestva, je odsek nasvetoval, da naj se volitev gornje-avstrijskega posestva zavrže. Levičarji so se upirali iz vseh moči in zagovarjali volitev ter se konečno vdali vsj toliko, naj se volitev za zdaj potrdi, za prihodnje pa naj se take hiše več ne sprejemajo v veliko posestvo. Pa poročevalec Lienbacher, in grofa Hohenwart pa Vetter so izvršno dokazali nepostavnost volitve, in desnica jo je res s 4 glasovi večine zavržla. Levičarski govornik Granič je na koncu svojega govora zaklical pomenljive besede, da ji iz kosti vstane maščevalec (ex ossibus ultor), pa izvršno je Lienbacher ta izrek zavrnil, čes, da se ravno zdaj njegova resničnost potrjuje za levico, ki je bila l. 1874 zavržla volilno pravico duhovnikov velikih posestnikov. To je tem bolj pomenljivo, ker je bil tudi takrat razloček samo za 4 glasove.

Levičarji so se zanašali, da bodo mnogi Poljaki z njimi glasovali, in da bi se to tem lažje zgodilo, je Wolf um nasvetoval, naj se skrivno glasuje. Pa večina je ta nasvet zavržla, pač pa sprejela nasvet Sturmova za ustmeno glasovanje.

Že iz tega bi morali poslanci, o katerih se je glasovalo, spoznati, da bo njihovo glasovanje zastoj, ter vsaj tolikanj varovati svojo čast, da bi bili šli iz sobe, pa tega niso storili; ko je toraj prvi, Dehne, glasoval z „ja“ to je, da naj se potrdi njegova volitev, so se na desnici čuli glasovi začudenja, kar je pa levičarje tako spravilo na konja, da so kar kričali: „mirujte“. Nekterebrate so med abe-

cednim klicanjem poslancev levičarji imeli večino, pa konečno je bila zmaga vendar le na desnici. Manjkalo je z ministri vred 28 poslancev, 15 desničarjev in 13 levičarjev. Med glasovanjem so se Dehne, Handel in Gross izmuznili iz zbornice, v kateri je prej zlasti poslednji véliki zvonec nosil. Mož silno veliko na-se drži in je bil neprenehoma poslanec od l. 1861 naprej. Njegova beseda je veliko veljala pri liberalcih zlasti na Gorenjem Avstrijskem, kjer se je zgodilo, kar je on hotel. Prej je bil voljen v mestu Wels, a ko je pri zadnjih volitvah tam propadel proti sedanjemu ministru Falkenhaynu, usmililo se ga je veliko posestvo in ga izvolilo za svojega poslanca. Gross je orjaške postave, osornega in divjega pogleda, kufrastega obraza in že okoli 70 let star. Prejšnje vlade so mu neki ponujale več imenitnih služeb, pa rekel je, da nobene ne sprejme razun službe cesarskega namestnika v Lincu. In zdaj se je moral tako sramotno umakniti iz javnega življenja! Gorenji Avstrijanci dobé, ako se bodo odslej omenjene hiše izvolilnega imenika velikega posestva izpustile, tudi v vélikem posestvu pri državnih in deželnih volitvah večino, ter bode že zdaj v zbornici pri volitvah za delegacije, pri katerih je zadnjič srečka odločila za grofa Brandisa in Grossa, dva glasova večine.

Liberalni listi se danes strašno hudejejo nad večino, ter ji očitajo, da je — ne zmenivši se za pravico — s silo potlačila manjšino. Zlasti „N. fr. Presse“ je danes tako strupeno pisala o večini državnega zbora in o vladi, da jo je državni pravdnik konfisciral. Ti ljudje so se nam prej posmehovali, ko smo zahtevali za svojo narodnost enake pravice, zdaj pa sami čivkajo, da morajo braniti najdražjo reč, svojo narodnost, ktere jim pa nihče ne spodkopava.

V soboto je bila potrjena pogodba o srbskih železnicah, o kateri je poročal g. Obreza, danes pa obravnavajo vojaško takso, ki bode večidel po novem načrtu vojaškega odseka z nekaterimi majhnimi premembami sprejeta. Konec zborovanja bo najbrže v petek ali vsaj soboto. V četrtek napravijo desni klubi za odhod vsaki klub za-se banket. Hohenwartov, to je naš klub si je v ta namen izbral hotél Metropole-

Iz Leskovca v Malozah, 10. maja. (Vinski goljufi) V naših goricah zori dobra kapljica, ktero smo že mnoga leta prav lahko v denar spravljali. Ali nekaj časa sem je vse na slabo se sprevergo. Kakšen je temu vzrok? Najbolj nekteri pohlepni ničvredneži in goljufi, ki žive ob vinski goljufi, ki so nas spravili ob staro dobro ime. Imamo namreč takih junakov, „kaflačev“, ki na Hrvatsko hodijo po vino, kjer ga za mal denar dosti dobijo. Ko ga pripeljejo domu, pomešajo ga z zažganim sladorom in drugim zdravilom kakor tudi soljo, da dobi nekako barvo in okus, in hajdi z njim proti Mariboru in Gradcu, kot s pravim leskovskim vinom varat kupce!

Ali utegnil bi me kdo prašati, kako se vendar dajo kupci tako varati? Kako ne bi, ker ga prodajajo pod tujim imenom, pod imenom takih posestnikov, pri katerih so že kúpci mnogokrat pravo in dobro blago kupili. Da me bralec bolje razume, razložil bodem to z eno primero. Nedavno vozil je neki tak goljuf vino v Mahrenberg na prodaj in trdeči, da je to vino posestnika tukajšnjega, Ant. Mlakarja, ktereга sila veliko vinskih trgovcev pozna, ker jim je vsigdar postregel s poštenim in valjanim blagom v obilnem številu, ga je prodal jako skupo. Ali kaj se je dogodilo! Za nekoliko dni je trgovcu vino počrnilo, da ga ni mogel skrčmariti. Jeli je to pravo? Jaz bi hotel, da se takemu drugkrat odmah vzamejo konji, voz in vino. Kako ne bi prišli ob staro dobro ime, ker nas žalibog domači ljudje po svetu očrnivajo? Sedaj pa, ako bi tudi kdo peljal pravo leskovsko vino na prodaj, ga ne more nikjer prodati, ker se vsak boji, da ne kupi hrvatine, to pa še skažene. Lahko se razerdijo vinski kupci, psujejo celo okolico in se pridušijo, da nikdar več ne pridejo v Leskovec vina kupvat. Od česa hočemo da plačujemo davke, ker niti tega malega pridelka, ktereга težko pripravimo, ne moremo v denar spraviti. Nedolžni posestniki želijo, naj to svet izve, in da se ne opsuje vsa okolica zavoljo takih goljufov in ničvrednežev, naj se rajše oglasijo kupci pri poštenih posestnikih in vsikdar bode se jim postreglo s poštenim in valjanim blagom. Vi pa, kaflačí ali kakor bi vas okrstil: goljufi vinski, pazite, da se ne opečete!

praševalo, kako je nastal požar. Da se je pri Petelinu vnelo, so že vedeli, ali kako, to je bila vsakemu uganjka. Oče Petelin, ki je komaj komaj še s pomočjo zeta Matevža všel iz goreče hiše, je ugibal in ugibal to, pa uganil ni; slednjič so vsi prišli do enoglasne sodbe:

„Zažgano je bilo!“

„Ali kdo bi bil zažgal?“ — se poprašujejo ljudje, a nihče ne vé odgovoriti.

„Če bi ne bilo murca, bi bili vsi zgoreli v spanji“ — se oglasi Matevž.

„Res je“ — pritrdi Petelin — „pa kje je pes? kdo ga je odvezal?“

„Nobeden menda“ — reče hlapec — „kdo bi bil pa mislil ná-nj, ko smo še vso živino v hlevu imeli!“

„Uboga žival je toraj zgorela!“ — reče Petelin.

„Ni ne, ga vidite, ravno zdaj teče sem!“ — zaupije Matevž — „pa kakšen je! Ves osmojen in krvav!“

Murec res priteče sopihajoč, povaljan, osmojen in krvav ter vleče za sabo še konec verige. Vse ga gleda, Matevž ga preišče, da bi videl, kje je ranjen, slednjič pa reče:

„Pes ni krvav od sebe, to je druga kri, se je gotovo klal s pesi.“

Murec, kakor da bi razumel pogovor, se obrne in jame teči nazaj tje, od koder je pritekkel; ko pa vidi, da ne gre nihče za njim, postoji in priteče nazaj, pa se zopet obrne.

„Pes ima nekaj, idimo za njim“ — pravi učitelj, ki je tudi tje prišel, in on, Matevž in Petelin pa še več drugih gre za murecem, ki je zdaj videti jako zadovoljen in počasi koraka pred njimi. Ni jim treba daleč iti, že unkray plota, dober streljaj za mejo, postoji pes in kaj zagledajo ljudje!

Človeka — ne, to ni več človek, to je nekaj razmesarjenih človeških udov v capah, vse krvavo, grozen pogled! Tudi obraz je razmesarjen, vrat razgrizen — kdo bo poznal to človeško podobo! Vsi ostrme in zro mrtvemu v obraz, kar zaupije Nežika, ki je bila tudi pridružila se kopicí:

„Joj, joj, Janez je, naš Janez!“

Vse omolkne, Matevž obrne na hrbtu ležeče truplo in zdaj, ko se od strani pokaže, ga spoznajo vsi.

„Tu je Bog sodil“ — črhne Petelin zamolklega glasuin suhih očí; „on je zažgal, nobeden drugi. Pospravite te ostanke v trugo

in nesite jih kamorkoli zagrebst, v blagoslovljeni zemlji mi ne bo počival. — Idimo!“

Domači gredó tužno molčé, krog trupla se pa nabere velik kup ljudi, skoro vsa vas, in če bi ne bilo starega Potokarja, bi bili razjarjeni ljudje truplo kar s kamenjem zagreblí. Ta pa je skrbel, da se je spravilo med šest surovih desk in neslo proti pokopališči, kjer so mu zunaj obzidja skopali jamo in ga položili vá-njo brez zvona, molitve, duhovna in blagoslova, kakor mrhovino. Gospod kaplan je pač ustavljal se tako naglemu pogrebu in rekel, naj čakajo, da bi zvedel od škofijstva, če ga vendar-le sme pokopati na pokopališči, pa ljudje so bili silno raztogoteni in upili, da mora brž pod zemljo, vrh nje ga ne trpé.

Tako je dobil Janez svoj grob zunaj pokopališča med trnjem in osatom. Domači niso žalovali za njim, le mati in sestri so hoteli iti molit še na njegov grob, pa oče Petelin je rekel:

„Temu ne pomaga nobena molitev, pozabimo ga!“

Tak je bil Petelinovega Janeza konec! (Dalje prih.)

Domače novice.

V Ljubljani, 13. maja.

(Deželni zbor kranjski) bo, kakor se govori, z drugimi vred sklican 25. t. m. in zboroval tako dolgo, da vsa svoja dela izvrši.

(Župnijski izpit ali konkurs) je naredilo ta teden sedem častitih gospodov duhovnikov, namreč: Jan. Kobilca, Jan. Skvarča, L. Škufca, Fr. Spendal, J. Štamcar, F. Schweiger in J. Košmelj.

(Hrvatsko pevsko društvo „Zora“) s Karlovca pride v nedeljo 16. t. m. v Ljubljano in naš „Sokol“ napravi njemu na čast isti dan popoldne svoj prvi letošnji izlet na Rožnik. Zvečer bo veselica v čitalnici, v ponedeljek pa se bratje Hrvati peljejo v Postojno ogledovat jama.

(Deželni predsednik) je v nedeljo sprejel deputacije narodnih društev pod vodstvom gosp. dr. Bleiweisa. Prijaznega sprejema vdeleženci ne morejo prehvaliti. V nedeljo zvečer se je gospod predsednik zopet odpeljal na Dunaj k sejami državnega zbora, pa se bo kmalu vrnil nazaj.

(Slovénska Matica), v katero so v XVI. obnem zboru zopet voljeni bili za odbornike gg. M. Cigale, J. Šolar, J. Marn, A. Praprotnik, A. Einspieler, dr. J. Šust, J. Grabrijan in vnovič gg. M. Vodušek in P. Grasselli, je 8. t. m. imela 48. odborovo sejo, v katero je razun 16 ljubljanskih prišel tudi vnanji odbornik g. Žolgar. Zvršile so se v njej volitve tako-le: Predsednik in vrednik Mat. Letopisa ostane dr. J. Bleiweis, predsednikova namestnika sta gg. P. Grasselli (naslednik Kozlerjev) in dr. A. Jarc, blagajnik g. J. Vilhar, tajnik, g. A. Praprotnik, knjižničar g. F. Stegnar, pregledovalec društvenih računov g. K. Klun, ključarja gg. L. Robič in A. Kržič. V odsek za gospodarstvo je k dosedanjam voljen bil g. P. Grasselli, in v odsek, za izdavanje knjig so vstopili na mesto g. dr. J. Sterbenca gg. F. Erjavac, F. Hubat, F. Šuklje tudi k dosedanjam. Vršile so se potem razprave o sklepah zadnjega občnega zbora in sklenilo se je izdati poseben razglas o Letopisu in o Spomeniku na čast J. Kopitarjevi stoletnici; nekteri rokopisi so se izročili književnemu odseku, kateri naj o letošnjih knjigah ukrene, kar je treba, ter pripravi za bližnjo sejo odborovo, sploh pa nekaj v posebnih dopisih do sposobnih pisateljev, nekaj pa v odseku nasvetuje razne ugodne tvarine in njim primérne oblike, na ktere naj bi Slovénška Matica, kateri sicer gradiva ne manjka, obračala svojo pozornost, da jih spravi na svetlobo sebi na čast, narodu slovenskemu pa na korist. Kakor v začetku, tako je tudi o koncu zborovanja g. predsednik dr. J. Bleiweis dajal pogum odbornikom, češ, da naj — ne gledajoči na nezaslužene napade — z zedinjenimi močmi delujejo le gledajoči na dobro, pravično stvar, želeč, da bi v tem sicer trudapolnem, a rodoljubnem prizadevanju odbornike podpirali poleg družnikov vzlasti gospodje poverjeniki, in da bi tako stanovitno in blagovitno napredovala Slovénška Matica!

Razne reči.

— V seučiliščnikov slovenskih društvih „Slovenija“ na Dunaji in „Triglav“ v Gradcu napravite binkoštno nedeljo izlet v Mürrzuslag, kjer bo velik skupni koncert in pobratimstvo teh društev.

— Nesreče. Iz Bovškega na Goriškem se nam piše. Nič veselega Ti nimam poročati danes, dragi „Slovenec“ iz naših goratih krajev. Le nesreče so vedno bolj na dnevnem redu

in se množijo od dne do dne. Pred mesecem dni so pripeljali Trentarji 79 letnega starčka samskega stanu iz Kranjske gore čez Kranjski vrh mrtvega na njegov dom. Bolehal je že v Kranjski gori, a nesrečao žganje, ki so mu ga v obilnosti popoti piti dajali, mu je pospešilo njegovo smrt. — Danes štirinajst dni je v Soči predrzni ribjofag, 25 leten mladeneč, z dinamitom ribe streljal; pa ta lov je bil zá-nj zeló drag. Zadnja patrona ga je zadela in mu odnesla dlan s prsti na desni roki. Na levi roki mu je pustila pol palca in dva cela prsta t. j. kazalca in sredinca. — V Bovcu si je nek revež pred 14 dnevi s puško po nesreči nogo presrtelil; v soboto je tudi tam zarad pijanosti neke ženske se ogenj vnel in vpepelil 2 hiši. Tako se govori. Blizo Bovca v vasi Dvor (in ne Door) je 5leten deček spil pol litra žganja, ki se je kmalo v njem vnelo in ga sežgalo. — Kedaj se bodo stariši spametovali, da bodo pazili, da se otroci ne privadijo pijančevanja, ki zeló škoduje na duši, telesu in zdravju!

— Iz Lienza na Tirolskem se nam piše: Sploh se čuje po Slovenskem, da se iz vode ribe polagoma izgublajo in da ako bo šlo tako naprej, bodo popolnoma zginile. Enake tožbe čul sem ne le od ribičev, temuč tudi v boljših dražbah stoječih ljudi. Da je ta reč dan za dnevom resničnejša, o tem dvomil ne bo, kdor ima količkaj z vodami opraviti. Te nezgode pa ne povzročujejo edino le naravni prigodki, dasiravno pomnoženje rib po njih mnogo trpi, temuč krivi so tudi slabo oskrbovanje lastnikov voda in neskušnost in dostikrat lahkomišljeno ravnanje ribičev, prezirana predrznost ribjih tatov.

Z ozirom toraj slovenskega ribiča z ribami bolj seznaniti, in kar je glavna reč, da bo skrbel za pomnoženje zlahatnih rib, in sicer po načelih, koji so vpeljani na Českem, kjer je ribštvo na jako veliki stopinji in kjer je ribji lov ne le za kratek čas marsikomu kaj pripravna zabava in kot grižljaj marsikomu kaj priljubljena jed, namenil sem o riboreji posebno knjižico izdati in sicer se bom držal posebno na salcburgške in Tirolske izkušnosti, koje se glede voda in plemen rib s kranjskimi najbolj strinjajo in kojih umetne naprave in priprave imam priliko na drobno popisati in da se ene reči zanimalcu pred oči stavijo, tudi narisati, kar je glede celic, kjer ribe embrio puščajo in kjer se jajca izlegajo, neobhodno potrebno.

Pri tem podvzetji podpiral me bode radovoljno prijatelj g. D. Maier, sloveči tirolski naravoslovec in ustanovitelj sloveče tir. riboreje v Pusterthalu. Delo sem pričel in bo glede na zdanje stanje ribštva na Kranjskem gotovo na vsestransko korist. Ko dobim odgovor od slavnega deželnega odbora kranjskega, gotovo ne bom mudil, da se istoj kmalo izvrši. J. St.

Telegram „Slovencu.“

Z Dunaja, 12. maja.

Ravno je sprejeta kupčijska pogodba z Nemčijo. Zadnja seja bode predkone jutri večer.

Eksekutivne dražbe.

15. maja. Miha Fajdiga (3) iz Rožeka (1820) v Brdu; Anton Grm (1) iz Podgore (2460) v Laščah; Gregor Lipovec (1) iz Podpeči (905) na Vrhniki.

Umrli so:

22. apr. Hermina Roth, posestnika hči, 5 m., sv. Petra cesta; Primož Rebernik, gostač, 58 l., za jetiko; Balant Oblak, delavec, 45 l., za jetiko; 23. apr. Andrej Starman, strežaj, 62 l., za jetiko; Janez Štrukelj, zidarja otrok, 2 l., za jetiko;

V Avstro-Ogerski, Nemčiji, Franciji, Angliji Rumuniji, Španiji, Holandiji in Portugalski varovani

Wilhelmov

čaj za čiščenje krvi proti protinu in putiki

je edino pomagalo

spomladansko zdravilo.

Devoljeno od ces. kancelije.	Poskušeno in Dunaj 7. grudnia 1858.	Vsled patenta Nj. Velic. se ne sme ponajati. Dunaj 12. maja 1858.
---------------------------------	---	---

Ta čaj očisti ves život, on preišče celo telo in vse bolezni iz njega prežene.

Za zmirom ozdravi protin, putiko, trganje, odprte rane in zastarele bolezni v nogah, spolske bolezni, kraste, gobe, lešaje na životu in v licu, in sifilitične bule.

Posebno dober je pri bolnih jetrih, pri hemoroidah, pri zlatenci, okrepeča slabe žile, odpravi bolečine v rokah in nogah, v želodcu, zapreje v spodnjem telesu, polucije, tok pri ženskah itd.

Bolezni, kakor škrofeljne, bule in enake odpravijo se hitro in dobro, če se ta čaj skoz več časa pije, ker ima to moč, da vse razveže, in na vodo žene.

Pravega izdeluje le

Franc Wilhelm, v Neunkirchen pri Dunaju.

En zavitek, na 8 kosov razdeljen, po zdravniškem ukazu pripravljen, z navodom v raznih jezikih, velja 1 gl. in 10 kr. za zavoj.

Svarilo. Varovti se je ponarejenih reči, in zmirom se mora zahtevati „Wilhelmov kri čistilni čaj zoper protin“, ker se izdeluje več takih ponarejenih čajev zoper protin in putiko, pred kterimi vsecega svarimo.

Pravi Wilhelmov kri čistilni čaj zoper protin in putiko imajo na prodaj:

Peter Lasnik v Ljubljani,

Anton Leban, lekar v Postojni, Karl Šavnik, lekar v Kranji, Fr. Wacha, lekar v Metliki, Dom. Rizzoli, lekar v Novem mestu.

Zoper

protin in putiko

je dobro zdravilo zelišna voda, ki se imenuje

basorin,

ki je potrjena od cesarja, in jo izdeluje

Franc Wilhelm,
lekar v Neunkirchen.

To zdravilo so zdravniki pregledali in potem je dobilo od cesarja Franca Jožefa I. posebne pravice. S to vodo se mora človek od zunaj trdo pomazati (poribati), ter ima moč, da trganje ustavi, kri pomiri, bolečine utiši, ter je dobro zdravilo zoper slabe živece, zoper slabost in bolečine v udih, zoper protin, trganje, putiko, glavobol, omotico, bučenje v ušesih, bolečine v križu, zoper slabe in utrujene noge, (posebno dobro za gojzdarje, vojake); tudi če človeka v straneh bôde, če ga trga v nogah, in enakih bolečinah je ta voda dobra za mazanje.

Flašica z zdravniškim navodom in z zavitkom vred velja 1 gl. 20 kr.

Na prodaj jo ima (12)

Peter Lassnik v Ljubljani.

Telegrafične denarne cene 12. maja

Papirna renta 72.65 — Srebrna renta 73.10 — Zlata renta 88.85 — 1860letno državno posojilo 130.76 — Bankine akcije 837 — Kreditne akcije 297.75 — London 117.80 — — Gen. kr. cekini 5.61. — 20-frankov 9.50.

J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.